

Dosarul nr. 3ra-1252/22
2-21011249-01-3ra-13122022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. O. Melniciuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Gh. Mâra, Gr. Dașchevici, A. Bostan)

Î N C H E I E R E

18 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de
către Andrei Grec împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea
actelor administrative individuale defavorabile și obligarea la emiterea actului
administrativ individual favorabil,
împotriva deciziei din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 25 ianuarie 2021, Andrei Grec s-a adresat în instanță cu acțiune în contencios
administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actului
administrativ individual defavorabil și obligarea la emiterea actului administrativ
individual favorabil.

În motivarea acțiunii a indicat că a activat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne
începând cu 4 decembrie 1984 și până la 14 noiembrie 2003. Potrivit certificatului nr.
7879 din 21 mai 2018, eliberat de către Direcția de poliție Chișinău la data concedierii
– 14 noiembrie 2003, vechimea în serviciu constituia 29 ani 02 luni, comparativ cu 20
ani calculați la momentul formării pensiei.

Susține că s-a adresat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana în vederea
recalculării pensiei.

La 9 octombrie 2020, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ciocana, prin decizia nr.
310, i-a respins cererea în recalcularea pensiei. Ulterior s-a adresat cu cerere prealabilă
către Casa Națională de Asigurări Sociale și pe 19 ianuarie 2021 a primit răspuns privind
respingerea cererii prealabile.

Consideră decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana și răspunsul Casei
Naționale de Asigurări Sociale drept neîntemeiate și pasibile de a fi anulate din
următoarele considerente.

În drept, invocă prevederile art. 54 din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 a asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, potrivit cărora, suma pensiei calculată pentru pensionarii din rândurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și a funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și pentru familiile acestora și nesolicitată la timp se plătește pentru perioada precedentă, însă cel mult pentru 3 ani premergători datei solicitării pensiei. Sumele pensiei neprimite la timp din vina organelor care au stabilit sau care plătesc pensia se plătesc pentru perioada precedentă fără limite în timp.

Comunică că angajatorul reclamantului, prin certificatul cu nr. 7879 din 21 mai 2018, a constatat faptul greșelii în calculul vechimii în muncă.

Curtea Constituțională, în hotărârea nr. 19 din 19 iulie 2016, a apreciat că pensiile pentru limită de vârstă se acordă pentru munca și serviciile prestate, prin îndeplinirea unor obligațiuni sociale importante. Prin natura lor social-juridică primară, pensiile sunt sursa principală și permanentă de subzistență a pensionarilor. Având în vedere dispozițiile Constituției (art. 47 alin. (2)), cetățenii au dreptul de a primi integral, pe parcursul întregii vieți, pensia stabilită în condițiile Legii nr. 156. De asemenea, Curtea subliniază că, potrivit art. 10 alin. (3) din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat, dreptul la pensie este imprescriptibil. Curtea reiterează că dreptul de proprietate nu este unul absolut și poate fi supus unor limitări. În acest context, Curtea reține că o restrângere a drepturilor relative garantate de Constituție trebuie să fie prevăzută de lege, să fie necesară în interesele menționate la art. 54 alin. (2) din Legea fundamentală, să fie proporțională cu situația care a determinat-o și să nu aducă atingere substanței dreptului de proprietate, altfel spus - să servească unui interes public legitim. Prin urmare, cu referire la interesul public în discuție, punând în balanță interesul statului de a stabili anumite termene de apariție, exercitare sau apărare a drepturilor civile în scopul asigurării certitudinii juridice, pe de o parte, și dreptul cetățenilor de a primi integral pe parcursul întregii vieți pensia stabilită în condițiile legii, aceasta fiind, de regulă, sursa lor primară de existență, pe de altă parte, Curtea a constatat că acesta din urmă prevalează.

Reclamantul solicită anularea, ca fiind ilegală, a deciziei nr. 310 din 9 octombrie 2020 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana; anularea ca fiind ilegală a răspunsului nr. G-2533/20 din 30 noiembrie 2020 al Casei Naționale de Asigurări Sociale; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să stabilească și să efectueze calcularea cuantumului pensiei lui Andrei Grec, cu achitarea pensiei neachitate, începând cu 14 noiembrie 2003, cu luarea în considerare a certificatului nr. 7879 din 21 mai 2018 eliberat de către Direcția de poliție Chișinău, cu majorările și indexările ce au avut loc.

Prin hotărârea din 12 august 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, s-a anulat decizia nr. 310 din 9 octombrie 2020 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana privind refuzul în recalcularea pensiei lui Andrei Grec, ca neîntemeiată.

S-a declarat neîntemeiat refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale, expus în răspunsul nr. G-2533/20 din 30 noiembrie 2020 privind respingerea cererii prealabile depusă de Andrei Grec.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea cuantumului pensiei lui Andrei Grec, cu achitarea pensiei neachitate, cu luarea în calcul

a certificatului nr. 7879 din 21 mai 2018, eliberat de către Direcția de poliție Chișinău a Inspectoratului General de Poliție, cu achitarea diferenței pensiei neachitate, începând cu 14 noiembrie 2003, cu majorările și indexările ce au avut loc.

Cu respectarea dispozițiilor art. 232 din Codul administrativ, la 1 septembrie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel nemotivat, iar la 1 decembrie 2021 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 12 august 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, solicitând casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care cererea intimatului să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că, la stabilirea pensiei lui Andrei Grec, acestuia i s-a calculat eronat vechimea în muncă și în legătură cu această eroare, reclamantului/intimat i-a fost diminuată vechimea totală în muncă în cadrul organelor afacerilor interne, în baza căreia i-a fost stabilit și quantumul pensiei în mărime mai mică decât i se cuvenea, astfel încât prima instanță absolut întemeiat a dispus anularea deciziei nr. 310 din 9 octombrie 2020 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana privind refuzul în recalcularea pensiei lui Andrei Grec, ca neîntemeiată, și a declarat neîntemeiat refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale, expus în răspunsul nr. G-2533/20 din 30 noiembrie 2020 privind respingerea cererii prealabile depusă de Andrei Grec, obligând Casa Națională de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea quantumului pensiei lui Andrei Grec, cu achitarea pensiei neachitate, cu luarea în calcul a certificatului nr. 7879 din 21 mai 2018, eliberat de Direcția de poliție Chișinău a Inspectoratului General de Poliție, cu achitarea diferenței pensiei neachitate, începând cu 14 noiembrie 2003, cu majorările și indexările ce au avut loc.

În concluzie, instanța de apel a dedus că argumentele expuse de către Casa Națională de Asigurări Sociale în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală și întemeiată, în corespundere cu art. 130 Cod procedură civilă.

La data de 22 iulie 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat, iar la 9 noiembrie 2022 a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei decizii noi.

În argumentarea cererii de recurs, recurenta a reiterat motivele invocate în ordine de apel, accentuând faptul că nu există temei de satisfacere a revendicărilor reclamantului.

Prin referința depusă la 14 decembrie 2022, avocatul Vladimir Kovali a solicitat, în interesele intimatului Andrei Grec, declararea inadmisibilității recursului formulat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 31 mai 2022, fiind notificată recurentei pe data de 19 iulie 2022, fapt ce se confirmă prin extrasul electronic anexat la materialele cauzei (f. d. 125).

Totodată, decizia motivată din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentei, prin intermediul poștei electronice, la data de 30 noiembrie 2022 (f. d. 128).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Casa Națională Asigurări Sociale s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de către Casa Națională Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care, pe cale de consecință, nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ, și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme, care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională Asigurări Sociale se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu